

“Trek aan de bel en maak je punt”

In hoeverre is CUMELA bekend buiten de sector? Hoe kijken overheden naar de sector? Hoe gaan grote aannemers om met cumelabedrijven? Waarin kan de sector zichzelf nog verbeteren? Daar zoeken we in deze serie een antwoord op. De aftrap is aan Hans Marchal, wethouder in Wijk bij Duurstede.

In hoeverre heeft u affiniteit met de cumelasector?

“Ik ben geboren en getogen in Langbroek, dus opgegroeid tussen de boeren en de trekkers. Mijn partij, de Protestants Christelijke Groepering, en ik hebben een klik met de sector. Er staan altijd agrariërs op de kandidatenlijst voor de verkiezingen. De nuchterheid en de betrokkenheid van de cumela-ondernemers bij het vak vind ik heel mooi om te zien. Daarnaast heb ik veel respect voor hen als ik zie hoe ze ondanks de wet- en regelgeving hun hoofd boven water weten te houden en niet kijken op een uurtje meer of minder. Het zijn harde werkers, die belangrijk zijn voor de lokale economie.”

Hoe ondersteunt u de sector?

“Toen ik in 2014 wethouder werd, kreeg ik meteen de afrondende fase van het bestemmingsplan Buitengebied op mijn bordje. Ik heb daarin kansen voor de sector weten mee te nemen. Zo kunnen bedrijven in het buitengebied hun

bouwvlak tot 2,5 hectare uitbreiden. In de dit jaar vastgestelde Omgevingsvisie Buitengebied krijgen ondernemers ook meer ruimte. Wie zich inzet voor duurzaamheid en een gebouw bijvoorbeeld goed landschappelijk inpasbaar maakt, kan extra bouw mogelijkheden verwachten. Verder probeer ik de lijntjes met de ‘mannen uit het gebied’ zo kort mogelijk te houden, door regulier overleg met CUMELA bijvoorbeeld. Ook heb ik me hard gemaakt voor de aanleg van glasvezel in het buitengebied. Zeker cumelabedrijven hebben zoveel data te verwerken dat een snelle internetverbinding echt noodzaak is. Met de aanleg wordt begin volgend jaar begonnen.”

Wat doet de sector zelf om hun punten onder de aandacht te brengen?

“In zijn algemeenheid vind ik de houding van cumelabedrijven richting politiek en overheden te afwachtend en te bescheiden. Als de contacten er zijn, presenteren ze zich prima en hebben ze kennis van zaken. Belangrijk is het om zelf vaker het initiatief te nemen en de politiek te ‘bestoken’ met de punten die belangrijk zijn voor de sector of de individuele ondernemer.”

Hoe kunnen bedrijven dit doen?

“Als je meer invloed wilt hebben, moet je je begeven in het informele circuit, het lobby-circuit. Bezoek raads- en statenfracties, spreek in bij vergaderingen waar onderwerpen aan de orde komen die van belang zijn, trek aan de bel en maak je punt. Laat je niet ondersneeuwen door andere belangengroepering. Jullie verhaal is goed en draag dit uit waar mogelijk! Belangrijk is ook om de omgeving te betrekken bij het wel en wee van het bedrijf. Laat zien wat er op het bedrijf gebeurt en leg uit waarom dingen gaan zoals ze gaan. Hiermee kweek je begrip en goodwill en hopelijk ook draagvlak voor mogelijke ontwikkelingen die op stapel staan.”

Uw collega-wethouders hebben wellicht een andere kijk op het buitengebied. Hoe krijgt u ze toch mee in uw plannen?

“Er spelen inderdaad verschillende belangen. Andere partijen vinden misschien een pijler als toerisme het belangrijkste in het buitengebied, maar de verschillen zijn niet zo groot. De agrarische sector staat hier heel goed op de kaart. Dat komt voornamelijk doordat de cumelabedrijven hier zelf aan de bel trekken. Zo hebben ze raadsleden ooit een rondje laten meerijden in de trekker om de verkeersveiligheid aan de

Wie is Hans Marchal?

Hans Marchal kwam in 1994 meteen de gemeentelijke politiek in als wethouder. Hij volgde zijn vader op, die namens de Protestants Christelijke Groepering (PCG) in Langbroek wethouder was. Omdat de PCG dat jaar de verkiezingen won en Marchal als tweede op de lijst stond, kwam ‘de zoon van’ meteen in het college. Na twee jaar was de herindeling een feit en verhuisde Marchal naar Wijk bij Duurstede, waar de PCG als kleinste partij begon. Hier was hij raadslid.

De PCG kreeg er na de herindeling extra stemmen bij en dat resulteerde al snel in een extra gemeenteraadszetel. Na de verkiezingen in 2014 werd Marchal opnieuw wethouder. Hij is portefeuillehouder financiën, belastingen en onroerend goed, milieu, energie, duurzaamheid en natuurontwikkeling, beheer openbaar groen, wegen, water, bruggen, vastgoed, ruimtelijke ordening (inclusief handhaving) en afvalverwerking en riolering. De gemeente Wijk bij Duurstede telt 23.500 inwoners.

kaak te stellen. Die betrokkenheid wordt beloond. De raad was er destijds unaniem voorstander van om deze zware machines op de provinciale weg te laten rijden.”

Maar dat gebeurt nog niet...

“Het is nog steeds een zeer controversieel onderwerp. De gemeente wil dit heel graag en wil een pilot op de N227 en de N229. We trekken daarin samen op met CUMELA, LTO, de Fietsersbond en het Dorpsplatform Langbroek. Er is een beleidskader Mobiliteit vanuit de provincie dat een pilot mogelijk maakt, maar onlangs heeft de gedeputeerde ons voorstel afgewezen. Ze vreest voor belemmering van de doorstroming, al kunnen wij aantonen dat dat niet zo is. Ik denk dat ze ook erg huiverig is voor precedentwerking elders in de provincie, maar ook dat is ongegrond, vinden we. We gaan het nu proberen langs de politieke route, via Provinciale Staten.”

Begin september was u op werkbezoek bij twee cumelabedrijven, waar huisvesting één van de gespreksthema's was. Hoe staat u daarin?

“Een cumelabedrijf hoort niet op een industrieterrein, vind ik. Zo'n bedrijf zou juist midden in het agrarisch gebied moeten zitten, tussen zijn klanten. Aanrijtijden worden daardoor korter en het leidt tot minder verkeer op de openbare weg. Hoe groter bedrijven worden, hoe lastiger het echter is om ze te plaatsen. Het is in de eerste plaats de verantwoordelijkheid van de ondernemer zelf om een nieuwe locatie te vinden, maar wij willen daar graag in meedenken en brengen mogelijke locaties in kaart. Dat is mijn taak als wethouder, vind ik. Ik denk graag in kansen en mogelijkheden en wil graag, door samen op te trekken, kijken hoe iets wel kan worden gerealiseerd.”

Het aanbestedingsbeleid is voor veel cumelabedrijven ook een belangrijk onderwerp. Hoe wordt die discussie in uw gemeente gevoerd?

“We willen zoveel mogelijk lokaal aanbesteden. Bij elke opdracht die we uitschrijven, moeten lokale bedrijven de kans krijgen om het werk te krijgen. Of die lokale ondernemer de klus uiteindelijk krijgt, hangt onder andere van de prijs af waarmee er wordt ingeschreven.”

Lukt dat ook?

“Op papier is het lokaal aanbesteden goed geregeld. Aan de uitvoering schort het nog wel eens, dat geef ik toe. Ik blijf mensen erop wijzen dat ze eerst aan de lokale ondernemers moeten denken. Dat probeer ik tussen de oren te krijgen en dat lukt steeds beter.”

In maart 2018 worden er nieuwe verkiezingen gehouden. Gaat u door?

“Heel graag. Ik heb er veel plezier in. Het is intensief, maar het geeft ook energie. Ik wil me graag inzetten voor de Wijkse samenleving en in het bijzonder voor de leefbaarheid van het buitengebied. Eigenlijk heb je als wethouder twee termijnen nodig om zaken echt te kunnen realiseren, dus daar wil ik voor gaan.”

TEKST & FOTO: Marjolein van Woerkom

Een voorbeeldgemeente

De lijnen tussen CUMELA Nederland en de gemeente Wijk bij Duurstede zijn kort. Zo brengt wethouder Hans Marchal met betrokken ambtenaren eens per jaar een werkbezoek aan diverse cumelabedrijven in zijn gemeente en hij heeft regelmatig contact met de medewerkers van CUMELA. Dit is wel een uitzondering op de regel, stelt Gerbrand Schuurman, die de portefeuille verkeer heeft binnen het provinciaal bestuur van CUMELA. “Wijk bij Duurstede is één van de weinige gemeenten in Utrecht waarmee een dergelijk contact is. Wat dat betreft kun je het een voorbeeldgemeente noemen voor onze sector.”

De uitdagingen voor de sector liggen vooral in huisvesting en landbouwverkeer. “Het vestigen van een cumelabedrijf in agrarisch gebied is erg lastig”, stelt het bestuurslid. “Hoewel de klantenkring en het werkgebied daar liggen, is het moeilijk om in het buitengebied een locatie te vinden die voldoende ruimte biedt voor ontwikkeling van een cumelabedrijf.”

Daarnaast is landbouwverkeer een terugkerend onderwerp van gesprek, omdat trekkers en zware machines niet op de provinciale wegen binnen de gemeente mogen rijden en daardoor door de krappe dorpskernen en over parallelwegen moeten, die ze delen met de fietsers. Ook bij de gemeente is dit een doorn in het oog.

“Een ander punt is de wens van de provincie om het buitengebied aantrekkelijk te maken voor recreatie”, voegt Schuurman eraan toe. “Ze wil een landelijk aanzicht. Dit betekent dat wegen in het buitengebied slechter berijdbaar worden voor landbouwverkeer. En dat terwijl wij juist via deze wegen de werkgebieden moeten zien te bereiken, omdat de provinciale wegen niet toegankelijk zijn.”